

Міжнародний день шкільних бібліотек

ЩО ЦЕ ЗА ДЕНЬ?

Зміст

- 1. Що це за день?
- 2. Як виникла ідея відзначати Міжнародний день шкільних бібліотек?
- 3. Міжнародний день шкільних бібліотек в історії
- 4. Часті Питання та відповіді про Міжнародний день шкільних бібліотек
- 5. Як відзначати Міжнародний день шкільних бібліотек?
- 6. Чому важливий цей день?
- 7. Коли будемо відзначати Міжнародний день шкільних бібліотек?

Ми вже звикли до того, що про новини дізнаємося з Інтернету, спілкуємося зазвичай у месенджерах, читаємо електронні видання і майже забули, яка вона — тиша в бібліотечному залі, де так по-особливому пахне друкованими книгами.

Якщо на запитання: «Коли ви востаннє були в бібліотеці?» дасте відповідь: «Зовсім недавно», то, імовірно, ви або студент, або маєте на увазі шкільну бібліотеку, яка на сьогодні є найбільш доступним культурно-освітнім середовищем для більш ніж 4 мільйонів учнів майже 15 тисяч шкіл в Україні.

Бібліотеки шкіл мають власне свято, яке відзначається щорічно в четвертий понеділок жовтня — Міжнародний день шкільних бібліотек.

ЯК ВИНИКЛА ІДЕЯ ВІДЗНАЧАТИ МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК?

Наші далекі предки цінували книги та освіту ще за часів Русі. Князь Володимир відкривав школи, де учні навчалися, переписуючи книги. В часи правління Ярослава Мудрого при Софійському соборі в Києві з'явилася перша бібліотека.

В XI столітті серед інших шкіл вже існували так звані «школи книжного вчення», в яких готували молодих професіоналів для областей управління, культури, церковного життя. Характерною рисою таких шкіл було навчання за допомогою книг і текстів. Цікаво, що вчителів того періоду називали «книжниками».

Поява книгодрукування стала чинником великих змін в бібліотечній справі. Вже в 16 ст. з'явилися великі книгосховища в Острозі і Львові. В 1630-х роках стала формуватися бібліотека Києво-Могилянської академії (засновник — митрополит Київський і Галицький Петро Могила). Великі власні бібліотеки почала формувати заможна українська шляхта.

В тій частині України, що входила до Російської імперії, велику роль у розвитку шкільних бібліотек мала реформа 1860-х років. Почалося створення народної школи та мережі учнівських бібліотек. Основним джерелом коштів для цього стали добровільні пожертви та плата за навчання. На українських землях, що належали Австро-Угорщині, бібліотеки діяли завдяки культурно-освітнім осередкам «Просвіта».

В XIX-XX столітті, в зв'язку з прискоренням технічного прогресу, відбувався швидкий розвиток бібліотек, у тому числі й шкільних.

За радянських часів шкільні бібліотеки існували в кожному навчальному закладі. Вони були загалом добре забезпечені необхідною літературою, але спрямування читацьких інтересів дітей багато в чому було підпорядковано комуністичній ідеології.

В період незалежності України шкільні бібліотеки переживають непростий період реформування та вдосконалення разом із системою освіти в цілому. Перед ними стоїть завдання перетворитися не лише в справжні навчальні центри, а й в центри дозвілля, які максимально відповідають вимогам сучасності.

Робота бібліотек визначається Законом “Про освіту”, Положенням про бібліотеку загальноосвітнього навчального закладу, Законом “Про бібліотеки і бібліотечну справу”.

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК В ІСТОРІЇ

● 1971

Створено Міжнародну асоціацію шкільних бібліотек. Її роль полягає в забезпеченні міжнародного форуму для всіх зацікавлених у ефективному розвитку шкільних бібліотечних програм як інструмента навчального процесу.

● 1989

Прийнята Конвенція ООН про права дитини, де в статті 28 передбачено право дитини на освіту, в тому числі право на доступ до інформації та матеріалів.

● 1999

ЮНЕСКО заснувала Міжнародний день шкільних бібліотек.

● 2005

Міжнародна асоціація шкільних бібліотек визнала свято на офіційному рівні.

● 2008

Вперше відбувся Міжнародний місячник шкільних бібліотек, який відтоді проводиться кожного року в жовтні.

ЧАСТІ ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ ПРО МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК

Коли вперше у світі було відзначено Міжнародний день шкільних бібліотек?

Перше святкування відбулося 25 жовтня 1999 року.

Чи є особлива тема у Міжнародного дня шкільних бібліотек?

Так, кожного року святкування проходить під різними девізами. Наприклад, «В пошуках міцного здоров'я та добробуту» — привертає увагу до проблем екології та ролі бібліотек в екологічній обізнаності учнів.

Яка функціонуюча бібліотека навчального закладу в Україні є найдавнішою?

Найдавнішу історію в Україні має Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка. Вона була відкрита в 1608 році як бібліотека при школі Єзуїтського колегіуму. Відомо, що до її читачів належав майбутній гетьман Богдан Хмельницький.

Скільки країн є членами Міжнародної асоціації шкільних бібліотек?

Ця організація налічує в своєму складі 60 країн.

ЯК ВІДЗНАЧАТИ МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК?

В різних країнах у цей день існують свої особливі традиції святкування. Наприклад, в Австралії одягають національні костюми, у Польщі розповсюджені читацькі конкурси, в Румунії проводяться акції по збору книг до шкільних бібліотек, у Чехії діти змагаються в створенні найкращої обкладинки для книг. Римський університет проводить семінари з проблем шкільних бібліотек.

В Україні більш традиційним є святкування Всеукраїнського дня бібліотек, який відзначають щороку 30 вересня. Та з кожним роком Міжнародний день шкільних бібліотек в нашій країні набуває популярності.

1. В цей день в Україні, як і в більшості країн світу, приймають вітання з професійним святом всі шкільні бібліотекарі. Для них влаштовують навчальні семінари, вшановують ветеранів бібліотечної справи, проводять численні заходи для школярів. Це власне екскурсії до бібліотеки, де школярі дізнаються історію появи книг та історію самого закладу,

інтелектуальні ігри та вікторини, що сприяють розумовому розвитку дітей та розважають їх.

2. Також проходять конкурси на кращий портрет літературного героя та театральні постановки, що відтворюють сцени з улюблених творів.
3. Першокласників знайомлять з правилами поведінки в бібліотеці та дбайливим ставленням до книжок. В цих заходах беруть участь також вчителі та батьки учнів.
4. Батьки школярів цього дня можуть проявити ініціативу та влаштувати для дітей тематичну вечірку, де кожен розповість про свої улюблені літературні твори, або запросити місцевого письменника чи поета для розмови про його книги.
5. Також можна організувати конкурс на краще оповідання чи вірш про шкільну бібліотеку, провести конкурс костюмів на тему якоїсь історичної книги.

Такі дії будуть стимулювати дітей до частішого відвідування шкільної бібліотеки та активнішого читання книг.

ЧОМУ ВАЖЛИВИЙ ЦЕЙ ДЕНЬ?

Об'єктивною реальністю нашого часу є те, що діти зараз читають менше — надто багато є інших джерел інформації.

Тому головною метою шкільної бібліотеки є виховання в учнів смаку до самого процесу читання традиційної книги.

Але шкільна бібліотека — це ще й серйозна дослідницька робота, від уміння знайти потрібну книгу та знайомства з науково-популярною літературою до формування досконалих навичок взаємодії з інформаційним простором.

1. Бібліотека допомагає зрозуміти, що освіта не обмежується періодом навчання, а триває протягом усього життя. Вона необхідна не лише учням, а й вчителям.
2. Матеріали періодичних видань, рекомендації для читання, огляд цікавих новинок — все це приводить до бібліотеки дорослих. Також приваблює спокійна атмосфера, увага до кожного, врахування індивідуальних інтересів.
3. Не секрет, що в Україні шкільні бібліотеки мають багато труднощів. Вони часто недостатньо забезпечені як художньою літературою, так і сучасною технікою і навіть мають проблеми з ремонтом приміщення. Це свято є приводом для благодійних акцій по збору книг, фінансовій та технічній допомозі бібліотекам наших шкіл.

Міжнародний день шкільних бібліотек — важливе свято, яке привертає увагу всього суспільства до шкільних бібліотек та допомагає зрозуміти важливість книг у житті наших дітей

**КОЛИ БУДЕМО
ВІДЗНАЧАТИ МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ
ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК?**

Рік	Дата	День тижня
2021	25 жовтня	Понеділок
2022	24 жовтня	Понеділок
2023	23 жовтня	Понеділок
2024	28 жовтня	Понеділок
2025	27 жовтня	Понеділок